

KEN JE RECHT IN DE ZORG

Patiëntenrechten versie augustus 2023

Brabant-Zuidoost

De rechten van de patiënt zijn de afgelopen jaren in verschillende wetten vastgelegd. De bekendste wetten op dit terrein zijn de Wet Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WBG) en de Wet Kwaliteit, Klachten en geschillen zorg (Wkkgz). De belangrijkste rechten worden hier in het kort uitgelegd.

Het recht op informatie

Het recht op informatie houdt in dat de hulpverlener u duidelijk, en desgevraagd schriftelijk, dient te informeren over onder andere: aard en doel van onderzoek en behandeling, alternatieve mogelijkheden en te verwachten gevolgen en risico's. De hulpverlener moet de informatie op een voor u begrijpelijke manier geven. Het helpt als u vragen op een rijtje zet, voor een bezoek aan een arts/hulpverlener.

Het toestemmingsvereiste

Op basis van de informatie die u heeft gekregen van de hulpverlener kunt u beslissen of u toestemming wilt geven voor onderzoek of behandeling. Zonder uw toestemming mag een hulpverlener niet tot behandeling overgaan, tenzij er sprake is van een noodsituatie. De behandelaar mag soms wel uitgaan van stilzwijgende toestemming.

Behandeling van wilsonbekwamen

Iedereen heeft het recht om zelf te beslissen of hij een medische behandeling zal ondergaan of niet. Maar sommige mensen kunnen zo'n beslissing niet nemen doordat ze bijvoorbeeld een verstandelijke beperking hebben of ernstig verward zijn. Zorgverleners moeten bij de behandeling en verzorging van een patiënt beoordelen in hoeverre hij wilsonbekwaam is. Een patiënt die niet (meer) zelf kan beslissen of de gevolgen van de beslissing niet kan overzien, moet een vertegenwoordiger hebben. Dat kan een nabij familielid zijn, zoals de partner of ouder, of een kind, broer of zus. Het kan ook iemand zijn die door de kantonrechter is aangesteld, zoals een curator, bewindvoerder of mentor. U kunt ook vooraf in een wilsverklaring iemand als vertegenwoordiger aanwijzen. Het is aan te bevelen om deze verklaring samen met een arts op te stellen.

De wilsverklaring

Als u afspraken vast wilt leggen over het achterwege laten van medische behandelingen in de toekomst kunt u hiervoor een wilsverklaring schrijven. Omdat het moeilijk is de betekenis hiervan in te schatten is het advies om dit met de huisarts te bespreken. Zo kunt u er voor zorgen dat u de wilsverklaring maakt die u bedoelt.

U kunt daarbij denken aan:

- Behandelverbod
- Euthanasieverzoek
- Niet-reanimerenpenning

Het is belangrijk dat uw familie van uw keuze op de hoogte is.

Het recht op vrije keuze van de hulpverlener

Het is van groot belang dat u vertrouwen heeft in uw hulpverlener. U heeft daarom in principe het recht om uw eigen hulpverlener te kiezen. Dit houdt ook in dat u, indien u dat wenst, van hulpverlener kunt veranderen. In de praktijk zijn er wel beperkingen, door een tekort aan (huis) artsen.

Het recht op een tweede mening (second opinion)

U heeft van niemand toestemming nodig om een tweede mening te vragen. Ook niet van de eigen hulpverlener. Het is wel aan te bevelen om er met hem over te praten. Hulpverleners erkennen het recht op een tweede mening. Het is geen motie van wantrouwen. U hebt wel een verwijzing nodig van een huisarts of specialist.

Het recht op geheimhouding

De hulpverlener is verplicht te zwijgen over alles wat u hem vertelt. De resultaten van onderzoeken en keuringen mag hij in

principe alleen met uw toestemming aan derden meedelen. De hulpverlener mag alleen ongevraagd met een collega over u overleggen als die collega rechtstreeks betrokken is bij de behandeling. In alle andere gevallen moet de hulpverlener toestemming aan u vragen, of hij moet de situatie zonder het noemen van uw naam bespreken

Het recht op privacy

U heeft er recht op dat uw privacy zoveel mogelijk wordt gewaarborgd. Een hulpverlener mag dan ook niet meer gegevens vragen en schriftelijk vastleggen dan voor een goede diagnose en behandeling noodzakelijk is. Het recht op privacy houdt ook in dat zonder uw toestemming geen derden bij het onderzoek of de behandeling aanwezig mogen zijn.

Het recht op inzage van uw dossier

De hulpverlener is verplicht een dossier van u als patiënt bij te houden. U heeft het recht om dit dossier in te zien en u kunt, tegen een redelijke vergoeding, een kopie van uw dossier ontvangen. Per 1 juli 2020 geldt de wet dat iedereen zijn dossier kosteloos digitaal mag inzien. U kunt gegevens in uw dossier laten aanvullen. U kunt (delen van) uw dossier ook laten vernietigen, tenzij het bewaren ervan heel belangrijk is voor derden.

Elke zorgverlener heeft een eigen dossier. Om een passende behandeling te bieden, kunnen zorgverleners jouw medische gegevens uitwisselen. Soms moet je daar speciaal toestemming voor geven en soms niet.

Het klachtrecht

Wanneer u niet tevreden bent over de manier waarop u behandeld bent, heeft u verschillende mogelijkheden om een klacht in te dienen. Allereerst kan het helpen om uw klacht te bespreken met de betrokken hulpverlener. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kunt u uw klacht indienen bij de klachtenfunctionaris van de organisatie waar de hulpverlener bij is aangesloten. Deze kan ook helpen om het gesprek met de hulpverlener op gang te brengen. Als dit niet helpt kunt u naar een geschilleninstantie gaan, of een rechtszaak aanspannen.

De plichten van de patiënt

De relatie tussen een patiënt en een hulpverlener is, juridisch gezien, gebaseerd op een overeenkomst. Als patiënt heeft u daarom, naast uw rechten, ook een aantal plichten.

- U dient de hulpverlener duidelijk en volledig te informeren, zodat hij een verantwoorde behandeling kan geven.
- U dient zoveel mogelijk mee te werken aan de behandeling door de adviezen en voorschriften op te volgen die de hulpverlener u geeft.
- U dient, voor zover van toepassing, ervoor te zorgen dat de hulpverlener tijdig door u betaald wordt voor zijn verrichtingen.

Meer informatie

patientenfederatie.nl algemene informatie over patiëntenrecht
3goedevragen.nl over het voorbereiden van een bezoek aan een arts/hulpverlener
skge.nl voor klachten en geschillen met de huisarts en apotheek

ggdbzo.nl

@ggdbzo